

Фото Д. Јевремовић

Фабрика арматура „Фасма” у којој сада ради Центар за прикупљање и обраду података

Цела Србија у напуштеној фабрици

Када би се подаци са пописа поређали један до другог формирао би се папирни аутопут дужине 6.500 километара

Ко год каже да се резултати са прошлогодишњег пописа становништва фабрикују, не грешу. Напуштени, опустели и запуштени погони некада славне фабрике „Фасма” за производњу арматура, тешких машина, алата, славина и вентила, избрани су за специјалну базу Републичког завода за статистику.

Цела Србија у бројевима, тешка 300 тона – када се прерачуна маса изворног материјала, заједно са 50.000 те-

гет кутија у које је наслагана – дотерана је камионима у сиви магацин. Али, када се отворе врата те клаустрофобичне хале, која је некада чувала тешке машине спремне за извоз, улази се у свеже окречене, климатизоване просторије. Потом је већ потребан систем навигације како се не би изгубили у лавиринту архивираних пописних образаца.

Када би се пописнице и упитници за стан и домаћинство које су попуњавали грађани Србије, поређали један до другог, формирао би се пописни аутопут дужине 6.500 километара, што представља растојање од Београда до Калкуте.

– Основни пописни обрасци смештени су у магацински простор површине око 750 квадратних метара,

размештених у 50.000 кутија, на 600 метара полица, у седам редова – набрајају начелница одељења за попис становништва РЗС Снежана Лакчевић и шефица одсека за спровођење пописа Љиљана Ђорђевић, док нас спроводе даље, у још већу просторију.

За око 200 рачунара ради око 200 оператера, претварајући записе са образаца, најпре скенирањем у слике, које потом, помоћу компликованог софтвера, постају разумљива база података.

– Када је материјал стигао у Центар за обраду података, обављено је скенирање и оптичко препознавање одговора на питања, а потом и остале фазе рада на том материјалу – казала је Лакчевићева.

страница 8

Са прве стране

Након препознавања, материјал пролази кроз контролу, шифрирање и све те фазе су неопходне да би се материјал припремио за табелирање и да би могли да се припреме коначни резултати – појашњава Лакчевићева, пролазећи кроз редове столова за којима седе младићи и девојке, који би по образовању требало да раде за велике компаније.

Али ови, већином факултетски образовани људи, годинама не могу да пронађу посао, па су ухлебљење пронашли као пописивачи, а потом као

за сада, оператери су презадовољни. Око 25.000 динара месечно делује им као богатство.

– Проблем је шта ће бити са нама када се обрада података заврши – каже тридесетједногодишњи инструктор Дане Радак, очекујући да ће се комплетна обрада података завршити до јула месеца, како би се, од почетка септембра, подаци публиковали.

Још 15. новембра прошле године, објављени су само први подаци пописа који се односе на број становника, домаћинства, станова и број лица у иностранству, док ће се 7. септембра ове године објавити подаци о националном саставу становништва.

Обрађено 75 одсто пописног материјала

– У бази РЗС, дневно се обрађује око 100.000 образаца. До сада је обрађено око 75 одсто целокупног пописног материјала, који је враћен у централу Републичког завода за статистику – каже Снежана Лакчевић.

Следи попис пољопривреде

После 52 године, у Србији ће се на јесен спровести попис пољопривреде. Од 1. октобра до 15. децембра, пописаће се домаћинства која се баве сопственом пољопривредном производњом, као и правна лица из ове делатности. Попис ће обављати око 5.000 пописивача и око 800 општинских инструктора. На теренској реализацији пописа становништва било је ангажовано око 41.000 пописивача и општинских, односно градских инструктора, за чији рад је укупно исплаћено више од 10 милиона евра.

оператери. Од новембра прошле године, раде у две смене, суботом и недељом, као на покретној траци.

По сату су плаћени 150 динара, недељом 180. Смене су седмочасовне и

Потом ће у октобру бити објављени подаци о старости и полу, као и посебна публикација са најчешћим именима и презименима у Србији, о матерњем језику и вероисповести,

Фото Д. Јевремовић

Снежана Лакчевић показује кутије са документима прикупљеним у Попису 2011.

брачном статусу, броју стамбених објеката...

Тек почетком наредне године сазнаћемо понешто о економским обележјима, о миграторним, образовним карактеристикама, о породичном саставу становништва...

Први спрат фабрике некада је подсећао на бетонску аветињску рушевину, а сада је, махом средствима ЕУ,

претворен у пословни простор прве категорије, са бифеом, салом за састанке и неколико канцеларија за супервизоре.

– Размишљали смо да изнајмимо просторије фабрике „Клуза“, или неку празну касарну војске, али се испоставило да је ова фабрика најјекономичнија, јер се налази на свега десетак минута од РЗС, а и камиони

могу да се паркирају тик до магацина – каже Снежана Лакчевић.

Фабрика је изнајмљена на 26 месеци. Стара портирница и поцепана фотеља на улазу, где обично дрема портир, празна је. Игром случаја, уместо тешких машина, овде се сада „производе“ листићи. У напуштеној фабрици, сместила се цела Србија.

Александар Апостоловски